

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вареш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
з год. 6-їй пополудни.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 9
ул. Коверніка. — Експедиція
місцева в Агенції Ляндовского
в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженя. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня звя-
чайні приймають ся по ціні
10 кр. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 20 кр. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
15 кр. від стрічки.

Шкільні справи.

Довідуємо ся з посольських кругів, що компетентні краєві власти полагодили як слід всі шкільні справи, порушені нашими послами на сегорічній сесії соймовій і що реферати дотичні в сих справах відійшли вже до міністерства просвіти. Дотичить се головню заснована четвертої рускої гімназії в Тернополи, установа лекторів для руского языка на обох університетах і заведеня в польських гімназіях всеї Галичини науки руского языка яко предмету взглядно обовязкового.

Що до рускої гімназії в Тернополи, то краєва шкільна рада, виповняючи точно постанову краєвого сойму, предложила міністерству просвіти, щоби згадана інституція була уведена в жите вже з слідуючим шкільним роком 1898/9. Рада шкільна постарала ся також о се, щоби на разі для уміщення чотирох нижших клас найти відповідний льокаль в Тернополи. О скілько нам сказано, то нижні класи, заким правительство приступить до будови окремого шкільного будинку, будуть уміщені в забудованях оо. Єзутів зовсім вигідно. Щоби заведеню першої рускої класи не стояла в дорозі ся обставина, що по причині обструкції в бюджет державний годі буде вставити відповідну позицію на покритє коштів, то краєва шкільна рада устроїла сі річи так, що на 4 місяці сего року держава не понесе ніяких видатків. До веденя першої рускої класи будуть приділені дві сили учительські.

Що до установа лекторів для руского языка на обох університетах, котрі то лектори мали би задачу, подавати науку руского языка урядникам, що схотіли би присвоїти собі знанє сего языка, то рішенє сеї справи в найкоротшій часі буде зависіти від самого міністерства просвіти. Наші послы державної ради мусять сю

справу як належить ся припилювати у Відни і постарати ся у д-ра Кайця яко міністра скарбу о відповіднє покритє бюджетове.

Наука руского языка в школах середних яко предмету взглядно обовязкового не представить великих трудностей в тій формі, в якій краєва рада шкільна представила єї п. міністрови просвіти. Наука ся буде починати ся в польських гімназіях всхідної Галичини для польської молодежи з четвертою клясою гімназіальною. В тій клясі зможе собі польська молодежь всхідної Галичини пригадати набуті вже в народних школах початки руского языка так, що відтак в висших клясах, в V. VI. і VII., зможе враз з рускою молодежью слухати лекцій руского языка. В VIII. клясі прийде до того наука языка старословинського чи староруского. В західній Галичині, де польська молодежь не винесла знаня руского языка з народних шкіл, плян лекційний буде той самий, що і тепер, с. є. там буде молодежь поділена на два відділи, нижній початковий курс науки і висший.

Позитивні ті здобутки наших соймових послів нотуємо з вдоволенем. З вдоволенем приймаємо також до відомости, що компетентні власти краєві віднесли ся до скорої полагоди сих для Русинів так живнених справ з всякою льояльностію. Не похибнемось притім, наколи скажемо, що ті культурні здобутки будуть для галицької Руси в ювілейнім році єї відродженя цінним подарком.

Додамо до того, що буковинські Русини внесли сего року на руки свого посла, сов. Винницького, два представленя до міністерства просвіти, котрі, сподіємось, будуть також успішно полагождені. Они домагають ся знесеня утраквізму в паралельних клясах гімназії черновецької і заснованя першої рускої учительської семінарії в Чернівцях. Утраквізм руско-німець-

кий показав ся непрактичним, а заснованє учительської семінарії з руским языком викладовим на Буковині представляє ся дуже пекучою справою. Доси будучі учителі для руских народних шкіл приготувались виключно в німецькій семінарії учительській.

Хто розуміє, яку вагу в розвою народа має національна школа, той схоче признати і ту маленьку прислугу, яку подали сего року рускі послы своему народови. Сталось се вправді без шуму і величання, але — стало ся...

Чемберлен і европейска праса.

Звісна річ Чемберлена, подана нами майже дословно в вчерашнім виданю, діждала ся всяких пояснень в европейській прасі. Англійска праса приняла сю річ з найбільшим вдоволенем, кажучи, що Чемберлен говорив з душі англійского народу. Так є — сказано — ми зівольовані в Европі, але ми подіблемо ще союзників проти наших головних недругів (Росії і Франції), що нарушають наші інтереси на далекім всході і в західній Африці.

Праса французска, приміром «Journal des Debats», каже: Чемберлен бачить положенє Англії грізним і шукає за союзниками. Але де найти їх? На се питанє він сам не годен відповісти. Згадує лише, що Англія мусить і на дальше удержувати дружні відносини з Америкою. Се вправді щось значить. Англія стремить до союзу з Америкою. Она-ж в нинішній війні з Іспанією мимо неутральности симпатизує з Америкою. Она готова і на більші уступства в користь Америки. Ми розуміємо сю політику. Але що скаже до сего всего Европа? З Росією Чемберлен миритись не хоче. Чи числять він на союз з Німеччиною? Німеччина мабуть не дуже похонна до такого союзу, а за можливий союз веліла би собі дуже дорого заплатити. З ким же-ж хоче Англія лучити ся в Европі? З Австрією і Іспанією мабуть ні.

13

3 сільських образків.

Злодійска пасха.

Після оповіданя старого злодія написав Д. Л.

(Конець.)

— Розчереплю єму голову! Або мислиш, знає, хто єму се зробив? Він думає що Чорній лежить хорий на постели та не рушає ся. Вчера був у мене.

— Страшно губити чоловіка.

— І мені страшно. Най покутує на опоні може більше не схоче як скажений чорт бігати за нами! — сказав Чорній та поволік Несторка в гушавину за собою.

А тим часом у церкві гомонів сьпів, весела пісня побіди Христа стелила ся лісом, гомоніла чарівними звуками, ляла ся та переливала ся з тоненькими тонами щебетаня пташин і якимсь супокоєм, миром і неописаною теплою напоювала кожду людску душу і християнське серце. Найчорнійші людські страсти, наче ледяні криги під благодатними проміннями весняного сонічка пукали під єї чаром, святостию і силою.

На сьвітї є люди, котрі наче безногі хроби повзають по землі. У них найважнішою задачею жита поживити ся, не питаючи на се, чи своєю роботою згубить ся другого. Се люди-гиени, що кормлять ся людскою працею, пють людський піт, закусувають людскими соками жита. Іх тверді, неподатливі душі, хотай відчувають часами величезні значиня подій, однак сейчас забувають про них і сейчас вертають до попереднього свого занятя. Таких людей не направить ся.

Чорній з Несторком засіли до украденої пасхи, та до приладженого в цебрику до свяченя мяса.

— А що, бра' добра пасха? — усміхаючи ся, питав Несторко.

— Добра, не ма що казати. Але з тебе не який майстер! Погуляєм в купці незадовго, коби тільки здоровля!

— А кілько я дечого доброго з нашого ремесла від спосібних людей навчив ся!... Забудеш ся бра'.

— Придасть ся може! Лише обережно! — сказав Чорній, закусуючи пасхою.

А у лісі сьпівали птахи, гомонів з недалекого церковного кладовища побожний сьпів, гуділи голоси церковних звонів. З зелених пулпшків деяких квіток, з молоденького листя берези, їви, ліщини та грабів розносив ся в во-

здує якийсь дивно упоюючий запах, що підхо див аж до душі.

X.

В Несторковій хаті весело. Феська тішить ся, що єї чоловік прецінь раз в ночі з неділі на понеділок вернув до дому з добрим не аби яким гостинцем. На столі красує ся хороша, біленька, велика пасха і не така чорна з житної муки, як Феська була собі спекла та винесла на кладовище між люди. Сільські господині споглядали цікаво на Фесьчине сьвяченє, тручали ся з легенька ліктями, помругували одна на другу та говорили потихо:

— Глядїть кумо, на Несторчине сьвяченє! Нема старого... нема і людської пасхи.

— Нема, нема, тай коби і не було! — казала друга, а єї слова наче жар падали на Фесьчину душу та палили єї страшним огнем мести, завзята та злоби.

— Пий Чорній! — весело говорила Феська. — Ідж, кріпи ся, бо вас обох жде не аби яка работа, а я за тоті діла досить натерпіла ся.

— Тепер хочеш розкошувати?... га?... нема що казати, мудро робиш!

— Чи мудро, чи не мудро, а тобі що?

— Но но, не горойж ся! Ще тої ночі підеши з нами ночувати! Лише уважай, щоби

Тут нема спільних інтересів. Лишилась би ще Італія, але вона занята тепер сама собою. Дійсно трудне положення Англії. Она засуджена оглядати ся лише на Америку. Чи їй се вистане?

Праса німецька віднесла ся дуже поважно до річи Чемберлена, але додає, що Англія на разі не приготовлена на війну, котрою грозить. Англія думала може про тридержавний союз з Америкою і Японією? Так на днях Росія підорвала єї надії, помирившись з Японією на Корей. Дехто ворожить, що Англія готова викликати світову війну. По нашій гадці справа мала би хіба такий кінець, що Франція станула би сейчас по стороні Іспанії.

Праса російська, найбільше інтересована, сумніває ся, чи Америка схотіла би подати руку Англії? Америка могла би вийти в союз з Англією хіба за ціну відступлення Філіппин, котрі відтак мусіла би продати Англії. Як би так було, то тоді Росія, Німеччина і Франція відчули би потребу, супротивитись такій акції, а то в обороні своїх інтересів на азіяцькому сході. Тоді годі би Європі заховати неутральність в теперішній іспансько-американській війні. Росія з своїми союзниками не могла би байдужно дивити ся, як Англія розсідає ся на Філіппинах.

Вісті політичні.

Wiener Ztg. оголошує іменоване б. міністра справедливости Гляйспаха президентом вис. суду в Градці.

Bohemia праска пригадує в передовій статті (пера якогось ліберала) гр. Голуховському, що німецька опозиція в австрійській делегації лише услівно виявила єму довіру, і обстає при своїм жаданю, щоби гр. Голуховський заступив ся за бідними угнетеними Німцями в Долитавщині(!).

W. Allg. Ztg. приносить статю, в котрій накликає австрійський парламент ло залишення язових спорів і приступлення до соціальних реформ. Сего домагає ся інтерес держави в хвили, коли повсюди в Європі питає соціальне і економічне виступає в формах дуже різких на перший план.

Послідні заворушення в Празі (15. мая) викликали Омлядиністи, що зіткнулись з соціалістами на улиці Фердинанда. Омлядиністи розіняли на жертві чорну хоругов, котру соціалісти намагали ся їм видерти. Прийшло до бою на вкучачки. Поліція вдалась в бій і шаблями розігнала товпу. Окалічень не було ніяких.

В неділю відбулись в Берні на Мораві збори патріотів чеських під проводом члена кр. виділу, д-ра Тучека і ухвалили домагати ся заснованя чеського університету і політехніки в Берні. Перманентна угодова комісія, вибрана моравським соймом для полагоди народного питання на Мораві, покінчила деякі роботи. Комісія ся поділила ся на секції. Секція шкільна виготовила вже позитивні предложеня. Референтом в сій

тебе не післали на склад, а тоді бись аж може троха присіла.

— Не присяду! Не бій ся! — казала Феська, та частувала Чорній горівкою, а Чорній пив, почервонів як каплун, та балакав про всяку всячину.

Тимчасом дівчата, що другий день Великодних свят вибрали ся до Збудівського ліса за зілем, знайшли жандарма привязаного до здорового дуба. Шабля і гвер висіли недалеко біля него на корчи, капелюх з когутячими перами лежав у ніг, а уста були завязані чорною онучою. Молоде лице обкусали комарі і мухи, руки здавив шнур, у босі ноги в'їли ся ліскові вужевки. Дівчата нарobili крику, позбігали ся люди, відв'язали жандармиска, що ледви-ледви ще дихав і повезли до постерунку а з відтам до Львова до шпиталю. А Несторко гуляв дальше підівши собі краденої пасхи та безпокоїв своїми вчинками кожду майже селянську загороду в тій стороні, так як безпокоять несовітні поганілюди своїми інтригами, клеветами, брехнею та злобою кожде найсвятійше змагане і працю щирих та совітних одинць.

9-12. цвітня 1898 р.

секції в гр. Зертотин. Небавом збере ся ціла комісія до розправ над внесеними шкільної секції.

Подана нами за >Wiener Tagblatt-om< вість, мов-то польске >Коло< наміряє звернути ся в ліво, має своє жерело в >Prager Tagblatt-i<, котрий сю вість мав взяти з якогось словінського дневника(?). Праска >Politik< заітересувалась сею справою і називає цілу сю сензаційну відомість звичайною дневницькою качкою.

Дословний текст ревеляції >Frankf. Ztg.< промнимий договір Росії з Австрією гласить: >Договор, заключений в цвітні 1897 межі Росією а Австрією, не має значія звичайного політичного укладу, а є він договором державним (Staatsvertrag), підписаним обома монархами а контрасигнованим гр. Муравієвом і гр. Голуховским. Договор сей заключений на час від 1. мая 1897 р. до 1. мая 1902 р. Він удержуєсь правосильним і на дальші три літа, наколи жадна з держав не вповість єго шість місяців перед упливом. Головною цілю сего договору є удержанє мира на Балканах, як і status quo теперішнього посіданя. В тій цілі поділили обі держави балканський півостров на дві сфери інтересів і то дві ближші і дві дальші сфери. В ближшу сферу інтересів австрійських входять Сербія, в дальшу Македонія по лінію від Солуня по Вранію, відтак Альбанія з виімкою деяких віляєтв, положених на полудневий всхід від Чорногори. В ближшу сферу інтересів Росії входить Болгарія, в дальшу проча частина Балканів від згаданої лінії на всхід. Обі сторони союзні з'обовязують ся, шильнувати в своїх сферах, щоби не прийшло до яких-небудь воєнних запутанин і щоби здержувати агітації воєнні Сербії і Болгарії на території турецькій. Обі держави з'обовязують ся інтервенювати в порозуміню з собою. Як би мирна інтервенція показала ся недостаточною, в такім случаю обі держави мають право, кожда в своїй сфері, взяти ся за оружну інтервенцію на кошт держави, що була причиною нарушеня мира на Балканах. Сей договір — як каже >Frankf. Ztg.< — нотифіковано Німеччині в цілости, а Італії з виімкою уступу, дотикаючого Альбанії. Ми вже донесли, що інтересовані компетентні круги австрійські вість сю про формальний договір, межі Росією а Австрією узнали видумкою. Договору не заключила Австрія, а оба монархи обговорили лише евентуальности на Балканах.

Надзвичайний додатковий кредит 30-мільоновий прийнято вже і в комісії австрійських делегацій, де міністер війни Кріггамер дав довірочні ближші поясненя, на що з'ужито сю суму. Показалось притім, що правительство могло вже в осени минулого року подати до відомости делегацій, що виявила ся потреба задля певного положеня на Балканах поробити значнійші видатки на армію.

Гр. Тун і др. Кайцль переговорювались з Банфім і Люкачом в справі нової провізорії угодової через два дні в Пешті і вернули в свояси. Розійшли ся вісти, що переговори повелись, але, розуміє ся, на шкоду Долитавщини, котра в часі провізорії буде платити давнійшу квоту на спільні видатки і покрие більшу часть надзвичайного і додаткового кредиту воєнного, прийнятого вже до відомости делегаціями. Як уложить ся притім справа банкова і регуляція валюти — незвісно. Догадують ся, що Угорщина небавом вже стане управляти ті справи як і справи мита, ковсумційних податків і контингенту горівчаного на власну руку, а гр. Тун буде мусів собі помагати рівночасно розпорядженями. Будуть се плоди обструкції німецької, котрі Долитавщині нанесуть необчислимі шкоди.

>Marburger Ztg.< подає вість, що правительство видало тайний(?) обіжник, в котрім наказує дирекції почт в Стирії, щоби від почтових урядників полудневої Стирії домагала ся званя і словінського языка. Ся вість як і друга, що цісар іменував гр. Гляйспаха президентом вис. суду краєвого в Градці, обидила дуже нетолерантних Німців і они думають демонструвати.

Півофіціальний >Nemzet< нападає на німецьких делегатів за їх обструкційне становиско в делегаціях, де нема бесіди про язові розпорядженя.

З Християнії доносять, що тамошне пра-

вительство домагає ся 16-мільонового надзвичайного кредиту воєнного, з котрого частина має бути ужита на будову двоох панцирників.

В англійській палаті лордів заявив Сельсбурі на інтерпеляцію Чемберлена в справі китайській, що Англія, беручи в посіданє пристань Вей-гайвей, хоче сим ободрити Китай до більшої відпорности проти Росії. Пристань ся має велике стратегічне значінє. Англія не думає загортати земель китайських, а хоче лише зрівноважити акцію Росії і Німеччини на бережах китайських. Сельсбурі надіє ся, що і другі держави не думають про розбір Китаю. На річ Чемберлена премієр англійський не реагував.

З Лондону надійшли вісти, що Маніля в коротці мусить капітулювати задля недостатку живности.

Новинки.

— Здоровлє Емінінції Кардинала С. Сембратовича хвилево погіршило ся, однак нема причини до ніяких обав, про які розписують ся дневники.

— Львівська митрополича капітула видала позавчера такій окружник до Духовенства: Митрополича Капітула видить ся споводованою з покликком на оповіщенє з 23. серпня 1897 ч. 70/кап. порученє в тім-же оголошеню находяче ся а візване до Вч. Духовенства о молитви за здоровлє Ёго Емінінції Пресосвященного Кардинала Архієпископа і Митрополита Сильвестра Сембратовича содержачє поновити і припоручити, щоби Вч. Духовенство, крім долученя >Служби о болящім< до св. Литургії в Неділі і Свята відправляти ся маючих, по кожній Службі Божій так в Неділі і Свята, як і в будні дні на намірене виздоровленя Ёго Емінінції колінопреклонно відмавляли 3 рази >Отче наш< і 3 рази >Богородице Діво< і 1 раз >Под Твою милость<. Від гр. к. Митрополичої Капітули, Львів, дня 17. мая 1898. Андрей Білецький, Архіпрєсвитер Митр. Капітули.

— Ювілей знесеня панщини і відродженя Руси, який нині с. с. 19. мая обходять члени в львівських руских товариств під покровом консолідації згромадив у Львові велике число народа з усіх сторін Галичини, так інтелігенції як селянства і маломіщанства. В часі Богослуженя в усєвській церкві народу було повно. Співану Службу Богу править 5 сьвящеників з дяконами, а рівночасно при всіх бічних престолах читають посторонні сьвященики Служби Божі. По укінченю Богослуженя удають ся учасники віча на >Високий Замок<, щоби вислухати заповіджених рефератів. Торжеству сприяє прехороша погода. Вечером відбуде ся концерт в сали Народного Дому.

— 3 руско-народного театру. Тільки на три представленя прибуває наш театр до Львова в переїзді до Перемишля. В п'ятницю 20. мая представить ся >Свєкруха<, комедія в 3. актах Л. Лопатинського; в суботу 21. мая >Запорожець за Дунаєм<, опера в 4. актах Артемовського з новою обсадою: пані Ф. Лопатинської в партії Одарки (Карасихи), п. І. Рубчака яко Карася, п-ни К. Коссаківної яко Оксани і п. Григоровича яко Андрія. В неділю 22. мая >До Бразилії!<, образ з еміграційного руху в 4. актах Л. Лопатинського. Заповіджені новости театру будуть справді інтересні для львівської публики, бо про них висказували ся дуже похвально голоси з провінції. Нова обсада в старім >Запорожці< буде мов би пробою теперішнього стану театру, що є в нім молоді сили, що можуть стати підвалиною розвою руского театру і подають як найкрасші надії. Тому желавмо дирекції як найліпшого артистичного успіху і бодай на ті три представленя — повної каси.

— Народне віче відбуде ся дня 27. мая с. р. в Сяноці в сали повітової Ради для відпразнованя ювілея 50-літнього царствованя Ёго Вел. Франц-Йосифа I. і в память знесеня панщини з такою програмою: 1) Торжественна соборна литурія за благоденствіє Ёго Величества о 9. годині рано. 2) О годині 10½ відкрите віча промовою предсідателя повіт. товариства >Сяночка Народна Рада. 3) Річ >О панщині, о єї знесеню і свободі<. 4) Реферат о політичних урвах Русинів і 5) Внесеня вічевих гостей. — Того дня пополудні о 3. годині відбуде ся в комнатах Рускої Бєсєди довірочне зібранє в справі вибору посла з V. курії. Одвітні запрошеня будуть мужам довіря доручені. На те довірочне зібранє запрошує комітет також ті особи, котрі наміряють кандидувати на посла, щоби виказали перед мужами довіря своє політичне віроісповіданє.

— Руский язык побідив. О. Грабця з Липя засудив був своїм часі староста Білинський на заплату коштів карного післанця за руске письмо. Против сего засуду вніс о. Грабець телеграфічну

жалобу до намістництва, на котру яко відповідь дістав таке письмо від старости Білинського:

Ч. 110 пр. До преподобного отца Теодора Грабець, гр. кат. приходника в Липім. Висока ц. к. президія намістництва ухилила рескриптом з 4. с. м. ч. 3709 пр. мое дозподаржене з 25 марта с. р. ч. 3044, котрим вислав я до Вашого Преподобія умисного післанця. О чім Ваше Преподобіє звіщаю. (Бланкет на заплачену телеграфічну відповідь намістництва вертаю). Турка дня 10 мая 1898 ц. к. староста Білинський.

Рівночасно прислав староста Білинський о. Грабець відпис свого розподарженя з 10 мая с. р. 4906 до уряду податкового в Турці такого змісту: »Zarządzoją tutaj reskryptem z dnia 9 kwietnia b. r. l. 6358 egzekucję celem ściągnięcia od ks. Teodora Grabca z Lipiego kosztów posłańca karnego w kwocie dwa złr. w. a. należy natychmiast zaniechać«. — Хто дбає, той має!

— **3 Тернополь** пишуть нам: Хліба в нас мало, люди бідують, заробітку дасть Біг. За те виборчий рух росте, а то не в напрямі консолідаційним, а кожде сторонництво намагає ся перевести вибір в користь свого кандидата. З польської сторони говорять голосно лише про кандидатуру професора львівської політехніки Дзівінського. З рускої сторони удержують ся кандидатури Романчука, о. Меруновича і д-ра Франка. Шмігер не кандидує. Він на ново учить ся медицини. Кажуть, що хтось »пособив« его: ргомоventur, ut amoveatur. Патріот наш локальний, Думка, також замовк з незвісних всім нам причин. Найбільше шанє має доси кандидатура д-ра Франка.

— **Ювілей знесеня панщини і відродження Руси** святкують дрогобицькі Русини в неділю 22-го мая з такою програмою: О 5 годині пополудни, по вечерні, торжественний похід з церкви св. Тройці до гімнастичної салі при співі »Мир вам братя«; по торжественнім отвореню зборів наступить відчить о знесеню панщини, декламації і співу. За-для робіть весняних котрі в тутешніх сторонах значно припізли ся, відложено умисне се торжество на неділю.

— **Передвиборчі збори** відбудуть ся в Чорткові дня 21-го мая в салі Ради повітової, о 4-ій годині по полудни. На зборах явить ся кандидат проф. Юліян Романчук.

— **Віче радикалів в Перемишлі** скликане на 15-го с. м. з нагоди 50-літнього ювілею знесеня панщини не повело ся. Явило ся ледво півтора сотки людей, між котрими було лиш 80 селян а сотка цікавих міщан. Посол Новаковский заявив в своїй промові, що за знесенє панщини не належить ся нікому подяка, бо нарид заплатив за свободу мільони гроша. Відтак говорило ще двох бесідників також Новаковських критикуючи остро теперішнє положенє селян. Наряди відбули ся зовсім спокійно.

— **Отворенє читальні »Просвіти«** відбулось дня 15-го мая в Черниці брідського повіта. Около заснованя читальні потрудив ся головою о. Михайло Ваврик. Членів вписало ся на разі звиж 70 з річною вкладкою для заможнійших по 50 кр. а для убожших по 25 кр. Головою вибрано о. Ваврика а его заступником господаря Олександра Петришина.

— **На кару смерти** засудив станиславський трибунал присяглих Матія Висневского за два злочини убийства, що одно з них сповнив ще перед 20 літами, друге перед 14 літами. В році 1878 мав він замордувати гандлярку курми Марию Гальбрехт, чого однак розправа не довела а в р. 1884 вимордував Висневский в цілі рабунку цілу родину шинкаря Таненгавза, зложено з 6 осіб. Висневский, нині 80-літній старець, не признав ся до вина, але приговор прийняв зі спокоєм і резигнацією.

— **Ледебур і Ульман.** Нам була звісна ся пригода, що бувший міністер рільництва, гр. Ледебур, наділив свого приватного завідателя дїбр, Ульмана, достоїнством директора домен орієнтального буковинського фонду релігійного. Однак ми не голосили про се. Тайну сю зрадила на днях Ostdeutsche Rundschau, подаючи сей факт до прилюдної відомости. Нині можемо вже про сю справу поговорити ширше і провирити, що так дійсно було, т. є. що гр. Ледебур свого приватного слугу зробив урядником 6. рангі на Буковині, скривдивши тим самим всіх урядників дирекцій домен і лісів в Австрії. Ми скажемо при тій нагоді ще і те, що згаданий Ульман в своїм декреті мав запорученє від міністра, що він по уступленю теперішнього директора лісів згаданого фонду на Буковині одержить і се становище. Проти сеї клявзулі — зовсім нелегальної — протестували вже лісники домен і царських, але міністер рільництва Каєт набрав їх за те з гори і велів їм вицофати свої підпи-

си на ремонстрації до міністерства. Урядники мусіли се зробити, але невдоволенє лишилось. Додамо до того, що невдоволенє се має ще і інші причини, іменно в тім, що міністерство рільництва дуже часто не аванує урядників занятих в дирекціях домен і лісів, а втручає при авансах людей з поза етату урядничого. Таке сталось недавоо в дирекції львівській, де опорожнилось місце секретаря. Се місце одержав, ні сіло ні пало якийсь недоспілий урядник з прокуратурі скарбу в Триєсті, чоловік 56-літній, що немав ні докторату, ні іспиту адвокатского і в прокуратурі скарбу не міг авансувати. Его дав гр. Ледебур, змилувавшись, до дирекції домен в Люблянї. Гр. Ледебур мав намір, як нам сказано, зробити ще свого Віхсн-сраппега директором лісів в Шварцвальді. Ся штука не повелась, бо Німці до сего не допустили. Але на Буковині такі експерименти уходять, що приватній економ стає відразу урядником в шестій ранзі.

— **Кацапські поклонники.** Нашим читателям вже звісно, що українсько-руска академічна молодіж усунулась від святкованя ювілейного торжества у Львові разом з ноторичними зрадниками українсько-русского народу. Своє обуренє на народовців, що спільно з московскими перевертнями допчуть народний прапор, висказала она в заяві, котру ми вчера подали. В протиставленю до тої заяви оголошує незначна громадка українсько-рускої молодежи на львівській політехніці публично »свою ширю симпатію ювілейному комітету, зложеному зі всіх(?) сторонництв«, що солідарно з негаторами самостійности нашого народу обходять се хлопське святю. Поминаємо нісенітницю, мовби знесенє панщини було святюом хлопів, — але всего галицько-русского народа, котрого нинішня інтелігенція виїшла переважно з колишнього панцизьяного хлопа, але дивуємо ся тій симпатії технічної молодежи до спілки народовців з індивідуями, яким у народів культурних і цїнячих своє національне достоїнство ніхто руки не подасть. Але вільному воля. Вільно, кому подобає ся, обставати за Драйфусом, Золею, Америкою і Іспанією, чомуж би і нашим технікам не було вільно вдарити чолом перед фірмою »Markoff & Comp. De gustibus non est disputandum!

— **Парламент вязницею.** Соціалістичний посол Песцетті, з страху перед увязненєм, сидить в парламенті на Монте Чіторіо. Детективи окружили парламент, що би небезпечна птиця не утекла. Песцетті одержує поживу з сусідної кавярні Солюца, а від часу до часу розмовляє з вікна з детективами.

— **Жертва алькоголізму.** Австрійська статистика провирила, що на сотку божевільних припадало в Долішній Австрії в 1894/5 р. в закладі божевільних у Відні 40%, а в Кльостернайбургу 50% таких, що збожеволіли в наслідок правильного уживаня горячих напиктів. В пруских закладах виносить сей процент 35, 36 до 40. Муцини переважують в тім числі.

— **Дрібні вісті.** Етна вулькан на острові Сицилії рушила ся. Дня 13-го мая був так сильний вибух, що земля довкола трясла ся а в Катанії завалило ся 20 домів. Кілька костелів грозять руїною. З людей не згинув ніхто. — Нотаря Буржинського з Бурштина перенесено до Станиславова, а Маначинського з Грималова до Бурштина. — Канцеліст перемишлянського суду І. Щетинський одержав золотий хрест за службу. — Град падав перед кількома днями в Тарасівці, збараского повіта і починив значні шкоди в озимині, що були обезпечені в заграничнім товаристві. — В Дрогобичи застрілив ся 24-літній практикант податковий Л. Кретович. У Львові стрейкують від кількох днів кафляри. Домагаючи ся, що би добрий робітник міг заробити 50 до 80 зр. місячно. — Під Парижем украдено з поштового возу в часі їзди пакет а в нім вартісні папери на пів мільона франків. — В Камінці Струмиловій убив кінв І. Баковського, улана, коли сей неосторожно наблизив ся до него. — В околиці Підволочиск наробила буря 16. с. м. великих шкід. — Грім в Дорофіївці пов. скалатского забив пастушка в полі, в Скориках спалив коршму а в Медині одну селянську хату. — В околиці Рожнітова панує страшенний голод. Нарід немає зовсім зерна на обсіви. — В Новім-Йорку відобрав собі жите вистрілом з револьверу Теодор Гавермаєр, син цукрового короля. Причиною самоубийства — пересит житя.

Телеграми.

Прага, 19. мая. Narodni Listy доносять, що пос. Герольд, розжалений(!) безнастанними напа-

дами, виходячими з власного табору, віддав управі молодческого сторонництва до розпорядимости мандати свої до державної ради і чеського сойму. Екзекутивний комітет молодческого сторонництва заявив ему однак своє довіре з просьбою, що би і на дальше задержав свої мандати.

Градець, 19. мая. Міністерство війни здеградувало 38 тутешніх резервових офіцирів, що в падолисті минулого року брали участь в демонстраціях з нагоди похоронів застріленого війском робітника.

Відень, 19. мая. Реферат Фалька відносячий ся до заграничних справ признає Голуховскому его напрям заграничної політики, але додає, що торговельно-політичні виводи Голуховского мають тільки академічне значінє. — Угорщина не має інтересу в збільшеню фльоти, бо торговля єї є дуже ограничена а на підмогу австрійської торговлі Угорщина не буде видавати гроша. В додатку Угорщина утворить осібний округ цловий і торговельний. Сей реферат викликав невдоволенє між австрійскими делегатами.

Будапешт, 19. мая. Бюджетова комісія австрійської делегації приняла по довшій дебаті і по вислуханю довірочних поясненєв міністрів Голуховского і Кріггamera, 30-мільоновий додатковий кредит війсковий.

Будапешт, 19. мая. Маринарска комісія угорської делегації згодила ся на бюджет маринарки і приняла резолюцію, що ухвалені надзвичайні бюджетові кредити є призначені тільки на придбанє двох воєнних кораблів, котрі мають заступити старі моделі. Снави віцадм. маринарки заявив, що побільшенє маринарки має на цілі не політику колоніяльну а лиш оборону берегів держави, удержанє отвертого виходу з Адриатику і забезпеченє складів і торговельних інтересів Австрії.

Вешінгтон, 19. мая. Семпсон повідомляє, що висунув ся на стрічу іспанської фльоти на полудне і хоче так розставити свою ескадру, що би замкнути доступ до Сантіяго і Цієнфугос і унеможливити довіз живности і амуніції для войска в Гаванні. Рівночасно скріпляє Семпсон свою дивізію ескадрою, що ब्लюкує полудневі береги Куби.

Рим, 19. мая. Всі послы соціалістичні і республіканські арештовані. В Медіоляні увязнені: Де Андреї, Коста, Біссоліяні і Тураті; в Турині Нофрі. Лише Моргарі і Песцетті в Римі находять ся на свободі.

Льондон, 19. мая. Вешінгтонське правительство рішило вислати на Филиппи 30.000 войска. — В Вешінгтоні певні круги домагають ся скорой висилки войска на Кубу.

Нью-Йорк, 19. мая. Іспанська ескадра адм. Церверого, як доносить »Геральд«, знаходить ся коло острова Порто-Ріко. Той самий дневник одержує відомість, що ген. Блянко одержав сими днями живність і амуніцію. Ескадра іспанська мала се потайком доставити до Гаванни. »Tribune« ввєвняє, що до Гаванни прибуло кількадесят чужих артилеристів, добре вправлєних в стріляню, через що послідніми днями іспанська фльота поправила ся в цілности стрілів. — Перед входом до заліву іспанського стоїть тільки 9 кораблів, північні порти Куби зовсім свободні від американської фльоти.

Кей-Вест, 19. мая. Прибув тут майор повстанцїє і вєвняє, що в Гаванні і околиці гинуть люди з голоду.

Гаванна, 19. мая. Перед Каїбарієн показали ся оводі численні кораблі американські, але на стріли іспанських канонїрок мусіли цофнути ся.

Вина іспанські з Соматозою

найновійше цінне средство відживляюче до скріплення підупавших організмів.
Ціна бутельки 3 корони 60 гелєрів.

Жигм. Ружера

під »Срібним Орлом« у Львові.

Головний склад в аптиці

161 155—?

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 19. мая 1898.

I. Актіи за штуку.

	пла- тять вл. кр.	жада- ють вл. кр.
Зелів. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.	212	215
Зелів. Львів-Черн.-Ясси по 200 зл. валь. србл.	300	305
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.	374	381
„ кред. гал. по 200 зл. в. ав.	200	210
Гарбарні в Ряшеві по 200 зл. в. ав.	200	210
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Лівінського по 500 кор. в. ав.	260	—

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

	110 20	110 90
Банку гіп. г. 5 ⁰ / ₁₀ в. ав. з 10 ⁰ / ₁₀ пр.	110 20	110 90
„ „ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ „ льос в 50 л.	100	100 70
„ „ 4 ⁰ / ₁₀ „ в 601 по 200 К.	96 50	97 20
„ краєв. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ в. ав. льос в 51 л.	101	101 70
„ „ 4 ⁰ / ₁₀ в. ав. льос. в 57 л.	98	98 70
Тов. кред. гал. земс. 4 ⁰ / ₁₀ (першаеміс.)	98	98 70
„ „ „ 4 ⁰ / ₁₀ льос. в 41 ¹ / ₂ літ	97 40	98 10
„ „ „ 4 ⁰ / ₁₀ „ в 56 літ	97 25	97 95

III. Обліги за 100 зл.

	98 10	98 80
Гал. фонду пропінац. 4 ⁰ / ₁₀ в. ав.	98 10	98 80
Буков. „ 5 ⁰ / ₁₀ „	102 75	—
Гомунальні Банку кр. 5 ⁰ / ₁₀ (2 ем.)	102 50	—
„ „ 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀ (3 ем.)	100 30	101
Зелівніці локальні 4 ⁰ / ₁₀ по 200 кр.	97 50	98 20
Іовички краєв. 6 ⁰ / ₁₀ ва. з року 1878	103	—
„ „ 4 ⁰ / ₁₀ „ 1891	—	—
„ „ 4 ⁰ / ₁₀ по 200 кор. з р. 1883	97 80	98 50
„ м. Львова 4 ⁰ / ₁₀ по 200 кор.	96 40	97

IV. Льоси.

	26 50	28 50
Міста Кракова	26 50	28 50
„ Станіславова	—	—

V. Монети:

	5 62	5 72
Дукат пісарський	5 62	5 72
Наполондор	9 48	9 58
Пів-імперіал	9 46	9 56
Рубель російський срібний	1 20	1 25
„ паперовий	127 25	128
100 марок німецьких	58 60	59

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1898.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1-50	6-45	з Іцкан (Галацу, Ясс), Сучави		6-00	до Підволочиск, Бродів з головн. двірця		
	7-30	„ Зимної води від ⁸ / ₁₂ до ¹¹ / ₁₂ влучно		6-05	„ Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу)		
	7-40	„ Янова		6-15	„ Підволочиск, Бродів з дв. Підзамча		
	7-50	„ Тернополя і Бродів на дворець Підзамче		8-35	„ Кракова (Відня, Берліна)		
	7-55	„ Сокала і Рави рускої		8-50	„ „ Варшави		
	8-05	„ Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9-15	„ Скольного від ¹⁰ / ₇ до ²¹ / ₈ вл.		
	8-15	„ Тернополя і Бродів на дворець головний		9-25	„ Янова		
	9-05	„ Кракова від ¹⁰ / ₆ до ¹⁵ / ₆ влучно		1-55	„ Підволочиск, Бродів з дв. головного		
	10-35	„ Іцкан, Сучави		2-08	„ з дв. Підзамче		
	10-45	„ Ярослава, Любачева		9-55	„ Белзця, Рави рускої, Сокала		
	1-01	„ Янова		10-55	„ Іцкан, Сопова, Бергомету, Сучави		
1-30	—	„ Кракова (Відня, Берліна, Вороцлава)		12-05	„ Янова від ¹ / ₂ до ¹⁵ / ₉ тільки в нед. і сьв.		
	1-40	„ Скольного, Стрия (Гребенова в. ¹⁰ / ₇ до ²¹ / ₈)		2-15	„ Брухович від ⁸ / ₅ до ¹¹ / ₉ „ „ „		
1-50	—	„ Іцкан (Букарешту, Галацу, Ясс) Сучави		2-40	„ Іцкан (Ясс, Букарешту) „ „		
2-15	—	„ Підволочиск (Кієва, Одесси) на дв. Підз.		2-50	„ Кракова (Відня, Берліна)		
2-30	—	„ на дв. гол.		3-00	„ Стрия, Скольного тільки від ¹ / ₂ до ³⁰ / ₉		
	5-00	„ „ Козови, Бродів на дв. гол.		3-11	„ Янова		
	5-25	„ „ на дв. гол.		3-16	„ Зимної води тільки від ⁸ / ₁₂ до ¹¹ / ₁₂ вл.		
	5-40	„ Іцкан, Сучави		3-26	„ Брухович		
	5-55	„ Сокала, Белзця і Любачева		4-55	„ Ярослава, Самбора через Перемішль		
Ніч				Ніч			
5-10	3-04	з Підволочиск, Козови, Грималова на Підз.		4-10	до Кракова (Відня, Берліна, М. Ляборч)		
	3-30	„ на дв. головний		5-20	„ Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
	6-10	„ Кракова (Відня)		6-20	„ Янова від ¹ / ₂ до ¹⁵ / ₉ тільки в нед. і сьв.		
	7-57	„ Янова від ¹ / ₂ до ¹⁶ / ₉ і від ¹⁶ / ₉ до ²⁰ / ₉ щодень		6-30	„ Іцкан, Радівці, Кімполонга Сучави		
	8-12	„ від ¹ / ₆ до ¹⁵ / ₆ вл. тільки в неділю і свята		6-40	„ Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		
	8-31	„ Брухович тільки від ⁸ / ₅ до ³⁰ / ₉ і від ¹⁹ / ₉ до ¹¹ / ₉		6-55	„ Тернополя з двірця головного		
	8-53	„ Янова від ¹ / ₆ до ¹⁵ / ₆ тільки в будні дні		7-00	„ Лавочного (Мункача, Пешту)		
	9-10	„ Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		7-10	„ Сокала, Рави рускої		
8-45	—	„ Підволочиск, Бродів на двор. Підзамче		7-15	„ Тернополя з двірця Підзамче		
9-39	—	„ Іцкан (Букарешту, Ясс, Галацу, Сучави)		8-40	„ Янова від ¹ / ₂ до ³⁰ / ₉ і ¹⁰ / ₉ до ³⁰ / ₉ вл.		
9-45	—	„ Підволочиск, Бродів на дв. головний		10-05	„ щодень, від ¹ / ₆ до ¹⁵ / ₆ в нед. і свята		
9-55	—	„ Лавочного (Пешту) Хирова, Борислава		11-00	„ Іцкан (Ясс, Галацу) Сучави		
10-30	—	„ Скольного, Калуша, Борислава		11-27	„ Підволочиск, Бродів з дв. головного		
12-15	—				„ з дв. Підзамче		

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно: 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. зал. держ. (Львів, ул. Третього мая, готель Імперіал) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4⁰/₁₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженем

3¹/₂⁰/₁₀ АСИГНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженем,

а всі інші находячі ся в обігу 4¹/₂⁰/₁₀ Асигнати касові з 90-дневним виповідженем будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4⁰/₁₀ з 30-днев. речинцем виповідження.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

Herder'sche Verlagshandlung, Freiburg im Breisgau.—B. Herder, Wien I, Wollz. 33

Soeben ist erschienen und durch die alle Buchhandlungen zu beziehen:

Преданіе церковное и русская богословская литература. Критическое сопоставленіе (по поводу критики на книгу «о церкви»). (Die kirchliche Ueberlieferung und die russische theologische Literatur. Eine kritische Gegenüberstellung [aus Anlass der Kritik des Buches „Ueber die Kirche“]), gr. 8°. (VI u. 584 S.) M. 4.

Jeder, der sich für die Frage der Wiedervereinigung der Kirchen interessirt, wird nicht umhin können, das Erscheinen des vorliegenden russischen Buches mit Freuden zu begrüßen. Es beabsichtigt nachzuweisen, wie künstlich die Kluft ist, welche, nach der Meinung der russischen Theologen, die römische Kirche von denen des Orients trennt.

ІВАН ЯРИМОВИЧ

СКЛАД І РУКОДІЛЬНЯ

обуви мужескої, дамської і для дітий

у Львові, площа Бернадинська число 10.

має честь повідомити отсім Вп. Публику, що виграбляє **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайдення, з всякого рода шкір, як: Обувє мужеске і дамске, також **чоботи** з хольвами тревалі, надмірно легкі і по цінах дуже приступних. — Також приймає до відновлення і направи **Кальоші і Плащі** кавчукові, всякі **гумові приряди** як також зельована обувь кавчуком. — Всякі замісцеві замовлення виконує в можливю як найкоротнім часі. — Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глубоким поважанем

139 30—140 **Іван Яримович.**

Спеціяліст до направи кальошів і плащів кавчукових.

РОБІТНЯ СУКОЇ ДАМСКИХ

Емілії Соколовської

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах. 12-104

НАУКУ КРОЮ уділяє в особних годинах.

Замісцеві панночки приймає на помешкане.

Вже появилася з друку РУСКА КУХАРКА

або Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Воліві, баранячі вепрові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і ячні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

Роблене вкусного набілу і т. п.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народова

Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

1000 туюток цигаретових за 1 зр. поручає фабрика туюток

АНТОНІНИ МАЗУРКЕВИЧ

у Львові, лиця Галицька число 12.

Замавляючим 5.000 туютоко разом опаковане і відсилка franco.

Магазин блаватних товарів
Дамської конфекції
Білизни

Антін Пізунський

у Львові,
Академічна ч. 12.

поруцає великий виріб сезонних новостій, а також склад полотен, шертінгів, хусток, ручників, сервет, обрусів, повчів, скарпеток. — Робітня сукоя і швальня білизни. Прібки на жалавє засилає ся. Ціни як найприступніші. 151 36—47

ПРАВДА ілюстроване письмо для руского народу під редакцією С. Кульчицького

виходить у Львові тижнево кожної пятниці.

Буде подавати поезії, повісти, житєписи з портретами, поучаючі статі з історії, письменства, господарства, промислу, вісти про читальні, вісти політичні і суспільні. Крім того буде містити часть забавну.

Передплата: В Австрії річно 4 р. піврічно 2 р. чвертьрічно 1 р. За границею річно 8 рубл. піврічно 4 рубл.

Редакция, администрация і експедиция

Львів, ул. Собісчина ч. 5. Б.

З друкарні В. А. Шийковського.